

شیوه نامه بهره‌مندی دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی از تسهیلات ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی (جایزه شهید احدی)

مقدمه

به استناد تبصره ماده ۳ و تبصره ۲ ماده ۴ «آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی» مصوب ۱۳/۳/۱۳۹۴ هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان و به منظور اجرایی سازی بند «الف-۱» از ماده ۴ آیین نامه مذکور و با هدف تسهیل مسیر تحصیلی دانش‌آموختگان برتر دانشگاه‌ها، این شیوه‌نامه به منظور بهره‌مندی دانش‌آموختگان برتر دوره کارشناسی ارشد از تسهیلات ادامه تحصیل در دوره دکتری تخصصی که به گرامی داشت یاد شهید احمد رضا احدی، با عنوان «جایزه شهید احدی» نام‌گذاری شده، تدوین شده است.

ماده ۱. تعاریف

در این شیوه‌نامه، عنوان‌های اختصاری زیر، جایگزین عبارتهای کامل آنها می‌شود:

الف. «بنیاد» به جای «بنیاد ملی نخبگان»؛

ب. «وزارت علوم» به جای «وزارت علوم، تحقیقات و فناوری»؛

ج. «وزارت بهداشت» به جای «وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»؛

د. «معاونت آینده‌سازان» به جای «معاونت آینده‌سازان بنیاد»؛

ه. «کارگروه» به جای «کارگروه شناسایی دانش‌آموختگان برتر» متشکل از معاون آینده‌سازان بنیاد یا یکی از مدیران حوزه معاونت آینده‌سازان (به انتخاب معاون آینده‌سازان بنیاد) به عنوان رئیس کارگروه و دست‌کم سه تن از صاحب‌نظران حوزه فعالیت‌های نخبگانی (به پیشنهاد معاون آینده‌سازان بنیاد و موافقت رئیس بنیاد)؛

و. «آیین نامه» به جای «آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی» مصوب هیئت امنای بنیاد در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۹۴؛

ز. «سازمان سنجش» به جای سازمان سنجش آموزش کشور؛

ح. «مؤسسه علمی» به جای هر یک از مراکز آموزش عالی، پژوهش و فناوری داخل یا خارج از کشور که صحت مدارک صادره آن، به تأیید وزارت علوم، وزارت بهداشت و یا شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده باشد؛

ط. «مؤسسه پذیرنده» به جای هر یک از مراکز آموزش عالی و پژوهش کشور بر اساس مقررات وزارت علوم، وزارت بهداشت یا شورای عالی انقلاب فرهنگی فعالیت و دانش‌آموختگان را در دوره تحصیلی جدید پذیرش می‌کنند.

ماده ۲. انتخاب برگزیدگان و تسهیلات

برگزیدگان، بر اساس بندهای زیر، انتخاب و برای پذیرش بدون آزمون در دوره تخصص (رشته‌های پزشکی) یا دکتری تخصصی در مؤسسه‌های پذیرنده، به سازمان سنجش معرفی می‌شوند.

۱-۲. انتخاب برگزیدگان از مبدأ مؤسسه‌های علمی

۱-۱-۲. معاونت آینده‌سازان می‌تواند سالیانه حداکثر ۸۰ درصد از سهمیه تعیین‌شده بر اساس بند «۱-۳» ماده ۳ این شیوه‌نامه را به تعدادی از مؤسسه‌های پذیرنده که از سوی وزارت علوم و وزارت بهداشت، به‌عنوان مؤسسه‌های علمی برتر کشور معرفی شده‌اند، اختصاص دهد تا برگزیدگان را تا سقف سهمیه تعیین‌شده، از میان دانشجویان خود انتخاب کنند. تعیین سقف سهمیه هر یک از مؤسسه‌های علمی، بر عهده معاونت آینده‌سازان است.

تبصره. مؤسسه‌های پذیرنده، برای بهره‌مندی از سهمیه فوق، باید شرایط مد نظر وزارت علوم و وزارت بهداشت (حسب مورد) را برای پذیرش دانشجو بدون آزمون (استعدادهای درخشان) داشته باشند.

۲-۱-۲. مؤسسه‌های پذیرنده، برای استفاده از سهمیه خود می‌توانند دانشجویان دارای شرایط زیر را به بنیاد معرفی کنند:

الف. دانشجویان سال آخر دوره کارشناسی که پذیرش بدون آزمون (استعدادهای درخشان) آنان در دوره کارشناسی ارشد مؤسسه پذیرنده، قطعی شده باشد، مشروط به حفظ شرایط تحصیلی اعلامی از سوی مؤسسه پذیرنده در انتهای سال اول دوره کارشناسی ارشد؛

ب. دانشجویان سال آخر دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای.

۳-۱-۲. ادامه تحصیل دانشجویان معرفی‌شده از مؤسسه‌های پذیرنده، با استفاده از این جایزه، صرفاً در همان مؤسسه علمی دوره کارشناسی ارشد وی و در همان رشته یا رشته‌هایی که بر اساس مقررات وزارت علوم و وزارت بهداشت، دانشجو امکان ادامه تحصیل بدون آزمون در آنها را دارد، امکان‌پذیر است.

۴-۱-۲. دانشجویان برگزیده، برای ادامه تحصیل بر اساس این بند، باید در دوره کارشناسی ارشد ناپوسته، ظرف حداکثر دو سال، دوره کارشناسی ارشد پیوسته، ظرف حداکثر شش سال و دوره دکتری حرفه‌ای، ظرف حداکثر هفت سال، دانش‌آموخته شوند.

۲-۲. انتخاب برگزیدگان از مبدأ بنیاد

۱-۲-۲. کارگروه، از میان دانش‌آموختگان و دانشجویان سال آخر دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای مؤسسه‌های علمی که بر اساس بندهای زیر، دست‌کم ۵۰ امتیاز از فعالیت‌های آموزشی و ۲۵۰ امتیاز از مجموع فعالیت‌های علمی، پژوهشی و فناوریانه مندرج در جدول پیوست کسب کرده باشند، برگزیدگان را تا سقف سهمیه تعیین‌شده بر اساس بند «۱-۳» ماده ۳ این شیوه‌نامه و با توجه به سهمیه باقی‌مانده پس از اجرای بند ۱-۱-۲ این ماده، انتخاب می‌کند.

۲-۲-۲. امتیاز حاصل از میانگین کل هر یک از دوره‌های تحصیلی، پس از اعمال ضرایب همسان‌سازی رشته-مؤسسه‌های کشور که از سوی معاونت آینده‌سازان تعیین می‌شود، محاسبه می‌گردد.

۳-۲-۲. ضریب حاصل از تعداد و ترتیب نویسندگان در محاسبه امتیاز هر مقاله، بر اساس آیین‌نامه ارتقای مرتبه علمی اعضای هیئت علمی (مصوب وزارت علوم) محاسبه می‌شود. همچنین در محاسبه امتیاز طرح‌های پژوهشی، تعداد و ترتیب همکاران، مدت زمان اجرای طرح و مبلغ طرح در نظر گرفته می‌شود.

۴-۲-۲. در مجموع امتیاز مقالات، صرفاً امتیاز پنج مقاله که بیشترین امتیازات را برای دانش‌آموخته دارند، در نظر گرفته می‌شود.

۵-۲-۲. صرفاً برای طرح‌های پژوهشی که به‌طور کامل یا مرحله‌ای از آن، خاتمه‌یافته باشد، امتیاز در نظر گرفته می‌شود؛ ضمناً امتیاز طرح‌هایی که در دوران دانشجویی اجرا شده‌اند، در صورت موافقت یا رضایت اسناد راهنمای دانش‌آموخته در زمان اجرای طرح، لحاظ می‌شود.

۶-۲-۲. امتیاز کتاب‌ها برای کتاب‌های علمی مرتبط با تخصص متقاضی لحاظ می‌شود که پس از دانش‌آموختگی و یا با مشارکت اسناد راهنما در دوره دانشجویی، منتشر شده باشند. برای کتاب‌هایی با موضوعات مجموعه پرسش‌ها و آزمون‌ها، حل‌المسائل و نظایر آنها، امتیازی در نظر گرفته نمی‌شود.

۷-۲-۲. تعیین فهرست انتشارات مورد تأیید بنیاد با معاونت آینده‌سازان است.

۸-۲-۲. سقف امتیاز دریافتی از جشنواره‌ها و مسابقه‌های مورد تأیید بنیاد که عنوان آنها در جدول پیوست ذکر نشده است، بر اساس مقررات مصوب بنیاد، تعیین و در امتیازهای متقاضیان لحاظ می‌شود.

۹-۲-۲. ردیف منظور شده در جدول پیوست برای «سایر فعالیت‌های علمی، پژوهشی، فناورانه و فرهنگی»، برای مواردی همچون کسب جوایز معتبر بین‌المللی، همکاری با نهادهای ملی و استانی در راستای رشد و پیشرفت کشور و موارد نظیر آنها، در نظر گرفته شده که به دلیل عمومیت نداشتن، در جدول لحاظ نشده است. امتیاز این ردیف برای متقاضی، به پیشنهاد بنیاد استانی ذکر ربط و تأیید بنیاد ملی لحاظ می‌شود.

۱۰-۲-۲. امتیاز هر فعالیت پژوهشی، به‌ازای هر سال فاصله زمانی بین «تاریخ درخواست» و «بیشینه تاریخ دانش‌آموختگی و تاریخ انجام فعالیت»، در ضریب دوسوم ضرب می‌شود.

۱۱-۲-۲. دانشجویان سال آخر دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای که از مبدأ بنیاد برگزیده می‌شوند، برای بهره‌مندی از این جایزه، لازم است تا پیش از شروع اولین سال تحصیلی پس از برگزیدگی، دوره تحصیلی فعلی را با موفقیت به پایان برسانند.

۱۲-۱-۲. هر یک از برگزیدگان، حداکثر تا دو نیم‌سال تحصیلی پس از برگزیدگی، فرصت دارد از یکی از مؤسسه‌های علمی پذیرش دریافت کند و در غیر این صورت، برگزیدگی وی لغو می‌شود.

ماده ۲. فرایند اجرا

- رئیس بنیاد در هر سال سهمیه استفاده از این جایزه را اعلام می‌کند. 3-1
- معاونت آینده‌سازان، سهمیه مؤسسه‌های برتر و زمان‌بندی فراخوان، ثبت‌نام، 3-2، بررسی و اعلام نتایج را اعلام می‌کند.
- مؤسسه‌های علمی، اسامی دانشجویان برگزیده در سهمیه مؤسسه را در بازه 3-3، زمانی مشخص‌شده، به بنیاد معرفی می‌کنند.
- هر یک از متقاضیان، در بازه‌های زمانی تعیین‌شده، پرونده خود را در سامانه 3-4، اطلاعاتی بنیاد، تکمیل و درخواست خود را برای بهره‌مندی از این تسهیلات، در سامانه ثبت می‌نمایند.
- بنیادهای نخبگان استانی، پرونده‌های متقاضیان را بررسی و راستی‌آزمایی می‌کنند. 3-5
- معاونت آینده‌سازان، نتیجه نهایی برگزیدگان با معرفی از مبدأ مؤسسه‌های علمی را 3-6، تعیین می‌کند.
- کارگروه، پس از ارزیابی و محاسبه امتیاز متقاضیان، برگزیدگان از مبدأ بنیاد را تعیین 3-7، می‌کند.

- به برگزیدگان اطلاع‌رسانی می‌کند که حداکثر پنج مؤسسه آینده‌سازان معاونت. 3-8 پذیرنده را (به ترتیب اولویت) برای ادامه تحصیل، انتخاب و به بنیاد اعلام کنند.
- معاونت آینده‌سازان، فهرست برگزیدگان و مؤسسه‌های پذیرنده مد نظر آنان را به 3-9 سازمان سنجش معرفی می‌کند.
- سازمان سنجش برگزیدگان را به مؤسسه‌های پذیرنده معرفی می‌کند. 3-10
- مؤسسه‌های پذیرنده، پس از مصاحبه با متقاضیان، نتیجه پذیرش مؤسسه را به 3-11 سازمان سنجش اعلام می‌کنند.
- سازمان سنجش، نتیجه نهایی پذیرش را به بنیاد و مؤسسه پذیرنده اعلام می‌کند. 3-12

تبصره. چنانچه در هر مرحله از بررسی‌ها مشخص شود متقاضی اطلاعاتی خلاف واقع را به بنیاد ارائه کرده است، علاوه بر محرومیت از این جایزه، از سایر تسهیلات و حمایت‌های بنیاد، محروم و عدم صداقت وی به مراجع ذی‌ربط، اعلام می‌شود و حق پی‌گیری موضوع به صورت حقوقی نیز برای بنیاد محفوظ خواهد بود. تشخیص مصادیق مربوط به این بند، بر عهده معاونت آینده‌سازان است.

ماده ۴. تفسیر مفاد و نظارت

شرح موارد مسکوت و تفسیر مفاد این شیوه‌نامه، بر عهده معاونت آینده‌سازان و تشخیص و تصمیم‌گیری در مواردی که به تشخیص معاونت آینده‌سازان، موارد خاص شناخته می‌شوند، بر عهده شورای معاونان بنیاد ملی است و لازم است معاونت آینده‌سازان در هر سال، گزارشی از اجرای شیوه‌نامه را تهیه و به شورای مذکور ارائه کند.

ماده ۵. تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، پنج ماده و دو تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۰ به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان رسید و از تاریخ تصویب جایگزین شیوه‌نامه قبلی در این خصوص می‌شود.

جدول امتیاز حاصل از فعالیت‌های علمی، پژوهشی و فناورانه برای بهره‌مندی از جایزه شهید احدی

حداکثر امتیاز	عنوان فعالیت				
۱۵۰	طلا	جهانی	دانش‌آموزی	المپیادهای علمی	فعالیت‌های آموزشی
۱۳۰	نقره				
۱۱۰	برنز				
۹۰	طلا	ملی	(صرفاً یک المپیاد که بیشترین امتیاز را برای فرد دارد، در نظر گرفته می‌شود.)		
۷۰	نقره				
۶۰	برنز				
۱۰۰	اول	با معرفی وزارت علوم	دانشجویی		
۷۵	دوم				

۵۰	سوم			
۱۰۰	طلا	رتبه‌های انفرادی	با معرفی وزارت بهداشت	
۷۵	نقره			
۵۰	برنز			
۷۵	طلا	رتبه‌های گروهی (هر نفر)		
۵۰	نقره			
۳۰	برنز			
۲/ (رتبه ۳۰۱-) (تا صفر)	آزمون سراسری ورود به دانشگاه از دوره تحصیلی متوسطه (صرفاً یک آزمون که بیشترین امتیاز را برای فرد دارد، در نظر گرفته می‌شود.)			
رتبه $\times ۲۰ - ۲۲۰$ (تا صفر)	آزمون‌های جامع علوم پایه پزشکی ، دندان‌پزشکی و داروسازی و آزمون پیش‌کاروری پزشکی			
$۱۰۰ \times (۱۷ - \text{میانگین کل})$	میانگین کل دوره کارشناسی			
$\times (۱۷/۵ - \text{میانگین کل})$ ۱۰۰	میانگین کل دوره کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای (دانش‌آموختگی یا در حین تحصیل)			
هر مقاله: $\times ۱۰۰$ ضرب جایگاه نویسنده	در نشریه‌های بسیار معتبر (از قبیل Science و Nature)	مقالات		
هر مقاله: $\times ۵۰$ ضرب جایگاه نویسنده	در نشریه‌های دارای رتبه Q1			
هر مقاله: $\times ۴۰$ ضرب جایگاه نویسنده	در نشریه‌های دارای رتبه Q2			
هر مقاله: $\times ۲۵$ ضرب جایگاه نویسنده	در نشریه‌های دارای رتبه Q3			
هر مقاله: $\times ۵$ ضرب جایگاه نویسنده	در نشریه‌های دارای رتبه Q4			
هر مقاله: $\times ۳۰$ ضرب جایگاه نویسنده	مقاله‌های منتشرشده/ پذیرفته‌شده برای انتشار در نشریه‌های علمی - پژوهشی			
هر مقاله: $\times ۵$ ضرب جایگاه نویسنده	مقاله‌های منتشرشده/ پذیرفته‌شده برای انتشار در نشریه‌های علمی - ترویجی			
هر مقاله: $\times ۱۰$ ضرب جایگاه نویسنده	مقاله‌های ارائه‌شده به صورت سخنرانی در همایش‌های معتبر علمی (داخلی و بین‌المللی)			
هر مقاله: $\times ۵$ ضرب جایگاه نویسنده	مقاله‌های ارائه‌شده به صورت پوستر در همایش‌های معتبر علمی (داخلی و بین‌المللی)			
هر طرح: $\times ۵۰$ ضرب جایگاه همکار و مبلغ طرح) و مجموعاً ۱۰۰	همکاری در اجرای طرح‌های پژوهشی مصوب مؤسسه			

فعالیت‌های
پژوهشی

۱۰۰ × ضریب جایگاه نویسنده	انتشارات علمی مورد تأیید بنیاد		نگارش کتاب کامل علمی	کتاب‌ها	
۱۰۰ × ضریب جایگاه نویسنده	اثر برگزیده کتاب سال حوزه	سایر انتشارات			
۱۰ × ضریب جایگاه نویسنده	سایر کتاب‌های علمی				
۲۰ × ضریب جایگاه نویسنده	نگارش فصل کتاب معتبر علمی				
۲۵ × ضریب جایگاه نویسنده	انتشارات علمی مورد تأیید بنیاد				ترجمه کتاب کامل علمی
۵ × ضریب جایگاه نویسنده	سایر انتشارات				
کارشناسی و دکتری حرفه‌ای: ۳۰ ، کارشناسی ارشد: ۴۰ ، تخصص یا دکتری تخصصی: ۵۰ و مجموعاً: ۷۰	دانشجویان نمونه کشوری				
۱۰۰ (بر اساس نظر کارگروه مربوطه در بنیاد ملی)	مستعد برتر		برگزیدگان هنری/ ادبی/ قرآنی		
۱۵۰	سرآمد				
۱۵ (به‌ازای هر نیم‌سال) و مجموعاً ۴۵	دستیاری آموزشی ، فعالیت‌های علمی-اجرایی یا فناورانه در دانشگاه (با تأیید بنیاد)			فعالیت‌های علمی-اجتماعی و فرهنگی	
هر سال ۱۰۰ و مجموع سال‌های مختلف ۱۰۰ (بر اساس نظر دریافتی از مسئول هسته و مدیر طرح)	عضویت در هسته‌های مسئله‌محور پژوهشی/ فناورانه (طرح شهید احمدی روشن)				

ادامه جدول امتیاز حاصل از فعالیت‌های علمی ، پژوهشی و فناورانه برای بهره‌مندی از جایزه شهید احدی

حداکثر امتیاز	عنوان فعالیت				
۷۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	دانش‌آموزی	جوان	خوارزمی	
۵۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۲۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۱۲۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	دانشجویی و آزاد			
۱۰۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۸۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۳۵۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	بین‌المللی			
۳۰۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۲۵۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۲۵۰	رتبه اول	محقق برگزیده		رازی	
۳۰۰	رتبه دوم				
۲۵۰	رتبه سوم				
۱۲۰	محقق جوان				
۱۰۰	محقق دانشجو				
۱۲۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	جوان	فارابی (بخش‌های رقابتی)		
۱۰۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۸۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۳۵۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	بزرگسال			
۳۰۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۲۵۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۱۲۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	طرح‌های سامانه‌ای ، طرح‌های علمی و دانشی و محققین		سلمان فارسی (نیروهای مسلح)	
۱۰۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۸۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۱۲۰ × سهم مشارکت	طرح‌های فناورانه (طرح برتر)				
۳۶ × سهم مشارکت	رتبه اول	طراحان کسب و کار دانشجویی			شیخ بهایی (فن‌آفرینی)
۳۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم				
۲۴ × سهم مشارکت	رتبه سوم				
۳۶ × سهم مشارکت	رتبه اول	طراحان کسب و کار آزاد			

جشنواره‌های مورد تأیید بنیاد ملی

۲۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم			
۲۴ × سهم مشارکت	رتبه سوم			
۲۵ × سهم مشارکت	رتبه اول	دانش آموزی	مسابقات بین المللی روبوکاپ آزاد ایران	مسابقات مورد تأیید بنیاد ملی
۲۵ × سهم مشارکت	رتبه دوم			
۱۵ × سهم مشارکت	رتبه سوم			
۶۰ × سهم مشارکت	رتبه اول	دانشجویی		
۵۰ × سهم مشارکت	رتبه دوم			
۴۰ × سهم مشارکت	رتبه سوم			
۶۰	رتبه اول	مسابقه ملی فناوری نانو (دانشجویی)		
	رتبه دوم			
	رتبه سوم			
۲۰	رتبه های چهارم تا دهم			
۷۰	طلا	المپیاد دانش آموزی علوم و فناوری نانو		
۵۰	نقره			
۳۰	برنز			
۲۴	رتبه اول	کامپیوتر	مجموعه رقابت های تخصصی فنورد	
۲۰	رتبه دوم			
۱۶	رتبه سوم			
۲۴	رتبه اول	برق		
۲۰	رتبه دوم			
۱۶	رتبه سوم			
۱۰۰	اول	مسابقه ریاضی دانشجویی کشور		
۵۰	دوم			
۲۵	سوم			
۱۰۰	سایر فعالیت های علمی ، پژوهشی ، فناورانه و فرهنگی (به تشخیص کارگروه)			